

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

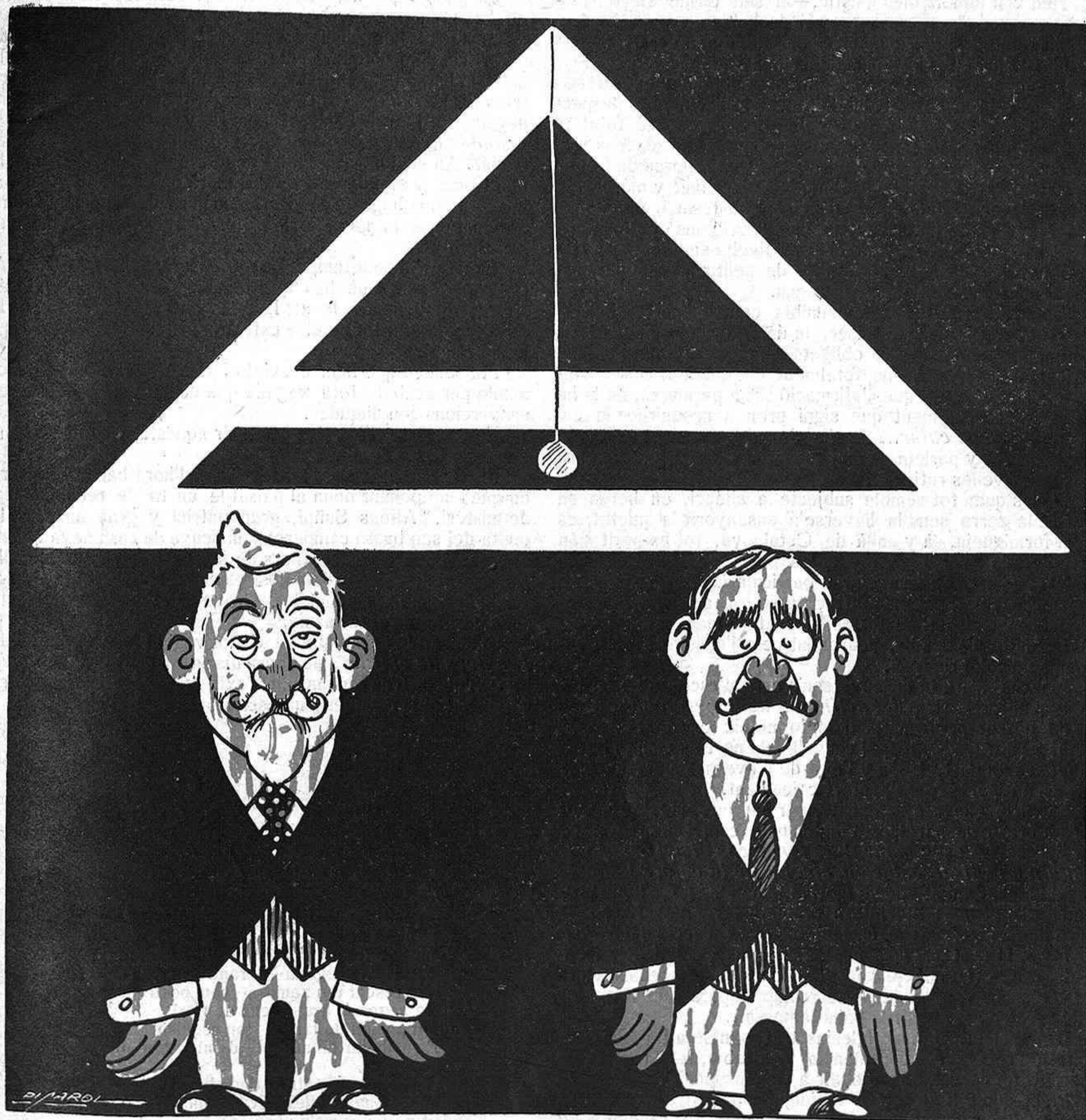
BARCELONA, 18 D'AGOST DE 1911

NÚM. 1703 ————— ANY XXXIII

PERIODIC HUMORISTIC ILUSTRAT

10 centims ————— Atrassats: 20

SOTA NIVELL

—Tots som iguals, amic Pep;
acabes de demostrarho...

—Ja ho pots ben di, amic Anton;
«si m'embrutes, t'emmascaro».

El teatre y la calor

La calor. —Elogi de la mandra. —La rutina, gran virtut. —Els comics y en Comas y Solá. —L'Iglesias y el Tallia-Park. —La Escena Catalana a estiuejar. —La Xirgu y en Pere Codina. —En Jaume Borràs y la guardia urbana. —A Amèrica alaben an en «Jaumet». —El llas d'unió. —En Suñol al teatre.

Heu vist aquets dies d'estiu, —al seu terme afortunadament — aplanadors, pesants y inacabables en que roman l'anim atontat y, sense saber com, arriba un a desinteressarse fins de les qüestions més delicades y que més afecten?

En aquestes hores somnolentes sembla que una càrrega terrible y abrumadora freni l'atenció de l'home més despert y fantasiós. Les energies s'afebleixen, y esdevé total la manca de voluntat. La forsa creadora resta en suspens y el sol acabador, el sol feixuc, al filtrarse pels poros de la pell mata la darrera partícula del nostre vigor físic y moral. Els coneguts que trobem al pas saluden ab desmai. Si un amic ens escriu desde fóra, més que una alegria ens ocasiona una molestia, y els diaris que d'ordinari llegim amatents, són fullejats ara ab displicencia, al punt de sentir per lo que contenen el més profund dels menyspreus.

En aquest temps de l'any sembla com si s'obrís a la vida un llarg parentesis. Es, potser, la única vegada en que, fins els qui per dever venim obligats a agafar sovint la ploma, arribem a desentendre'ns totalment de quant al nostre voltant passa. Encara que l'afirmació tiri a paradoxa, no hi ha nova ni acontexement que sigui prou a produirnos lo que se'n diu *fred ni calor*... Sortim de casa per costum, caminem d'esma, y parlem, la major part de les vegades, pera perpetuar velles rutines...

Doncs quan tot sembla subjecte a silenci, en hores en que de la terra sembla haverse'n ensenyorit la quietut, es quan formigueja, sà y enllà de Catalunya, tot un petit món extrany a la nostra vida y a les nostres costums, que, en societat apart, ab una moral particularíssima per guia, ab una concepció de la vida diferenta en tot a la que la majoria dels mortals tenim formada, fantasieja a son pler, se mou, s'agita y's desviu, acarasant pera l'esdevenir bells ensomnis de color de rosa.

A l'igual d'ara fa un any, seria cosa d'escriure un article en el qual se parlés *del petit món de la faràndula*. Com l'estiu passat per aquets dies, lo mateix que en el de més enllà, y l'altre, y l'altre, el cervell dels nostres comics barri-na que es un gust. El pa y l'exit de l'hivern són els dos problemes a resoldre pera'l sufert comediant.

L'article quedarà, enguany, per escriure. ¿Qui té humor pera fabricar unes ironies, condemnats com estem a sufrir els rigors d'un estiu *mancat de fenomens atmosferics que vinguin a contrarrestar els efectes de la calor*? La roenta calda que de dalt ens ve motiva, a bon segur, el que projectin els nostres escriptors dramatics representacions a l'aire lliure, extenent aixís, indirectament, l'acció del *Saturno-Park*. D'aquí que en comptes del ronec, asfixiant y incòmode escenari urbà pensin els autors de comedies en la conveniencia d'aixamplar el seu camp d'operacions fins a les fondalades de les nostres valls famoses...

L'intenció del Ignasi Iglesias estrenantse a La Garriga, voltat de roures de corpulencia venerable, fent teulada de l'immensitat del cel, no pot obeir a altre proposit que al de resoldre el doble fi de dur a estiuejar un teatre que la gent dona avui poc menos que per agonitzant, tot rendint a *La mare eterna* una ofrena d'admiració y agraiment de qui, com

el nostre regidor eximi, de tan belles imatges y enternidors conceptes li es deutor.

El teatre a La Garriga, companys... *La Escena Catalana* —Plassa del Pi, 5— estiuejant, en època en que suposen males llengües que està passant per aguda crisis econòmica... En Pere Codina y en Jaume Borràs agermanant a plena llum el seu esforç, quan el poble comensava a doldre's de que les figures capdals del teatre de Catalunya campessin cada una pel seu cantó... En Jaumet, que ha explicat mil cops la forma gaire be irrespectuosa ab que va rebre al guardia urbà que anà a buscarlo pera dir a Belles Arts *La Musa popular*, no més perquè era de l'Iglesias y abans l'havia dita en Codina, avui del braç de l'un y l'altre!... ¿A quan les paus ab la gentil Margaridoia? ¿A quan la fusió de dugues ànimes exquisides que, acoblades, tan saborosos fruits poden donar al teatre de Catalunya?

En Jaume Borràs, voluntariament retirat a casa seva fa dugues temporades, s'aconsola de la seva solitud y la seva ausencia del lloc d'honor repassant per milèssima vegada un article d'un d'aquets rotatius de les Amèriques en que hi entra la mateixa quantitat de paper que aquí necessitem pera fer vuit *Vanguardies*. Encapsala l'article que un dia y altre llegeix en Jaume l'epigrafi honrós y satisfactori de *Dos grandes actores hermanos*... En Jaumet, amics, vol creuar la mar. An en Jaumet se li ha ficat a la clepsa que aquí no hi ha justicia, y el millor dia ens donarà un disgust de mort, si qui està en l'obligació d'evitarho no mira d'estalviar al teatre regional aquesta nova ferida, potser entre totes la més punyenta...

Encara s'hi es a temps. La representació de *Les flors de cingle* pot esser un llas que lligui moltes coses. ¿Qui més indicat que'l nostre Ignasi Iglesias pera apadrinar una boda artística que torni al teatre català el brill que en altre temps havia tingut?

Me sembla que hem desviat el plan d'aquest article. Donemlo per acabat, tota vegada que depassa de bon tros les proporcions convingudes.

El triomf de l'Iglesias pot tenir aquesta vegada quelcom de ressonant y definitiu.

Fa precisament unes tardes que en l'hora baixa, en l'hora en que'l sol ponent dona al paisatge un to de reculliment y de misteri, l'Alfons Suñol, gran patrici y gran amic, ab la punta del seu bastó camperol m'indicava de casa seva estant el bosc d'en Tarrés... Milers de falzies brunzien en aquells moments pel damunt dels nostres caps... Vaig notar ab alegria que posava en Suñol en la seva explicació atraienta unes guspises d'entusiasme.

Si logra l'Iglesias que en Suñol vagi al teatre el dia de *Les flors de cingle*, ¿qui podrà discutir a l'autor de *La noia maca* l'honor d'haver assolit l'exit més gran que en terra catalana podia conquerir un escriptor dramatic?

Boy

Intima

La mata de violes — que'm vas donar
al jardinet de casa — la vaig plantar.
Venint de tú, a qui estimo — ab noble afany,
pensa si l'he regada — durant tot l'any!
Ha crescut tan xamosa — com nostre amor.
Si la vegessis ara — plena de flor!
Quin pomell ne faries — tan esquisit
per' rambejar diumenge — damunt ton pit!

Dessota la finestra — tinc el jardí;
la mare, quan se lleva — cada matí,
els finestrons me'n obre — de bat a bat
y el quarto, de violes — queda embaumat.

L'HOMME NO TÈ RES, PERÓ...

S'ha menjat tot' una sindria,
ha pres sis o set gelats,
després ha fumat tres puros,
y es clar, la gent pensa:—¡Un cas!...

Fruint tan dolça flaire—¡com dormo a pler,
fins que ve à despertarme—el sol rialler!,
y jo al sentí els aromes—tan purs y bons
crec que ets tu que'm deixondes—ab tos petons!

LL. BARCELÓ Y BOU

MARIT.—Ja t'ho he dit mil vegades. Perquè solsament
l'idea de mudarme'm treu de quici, 'm fa posar els cabells de
punta, 'm dona febre...

MULLER (*ab molta dolçura*).—Però ¿no veus que aquet
carrer de la Boria ab això de la reforma s'ha posat inhabi-
table?... ¡Tants pisos bonics que hi ha al Ensaxe!... ¡Ab
aquelles galeries, aquells jardins interiors, aquells aires,
aquelles vistes!...

MARIT (*ab to dramatic*).—¡Aparta't, sirena enganya-
dora!... ¡Jo, jo tenir la patxoxa de mirar com posen la co-
rriola al terrat, com baixen els mobles, com...! ¡Ursula, no
me'n parlis mai més d'això, ¿ho sents?... ¡Mai més!... (*Se'n
va*).

II

Complot

Mentres el papà surt de l'habitació per la porta de la
dreta, per la porta de l'esquerra entra la Filla.

MULLER.—Ja ho deus haver sentit, ¿eh?

FILLA.—Tot. M'estava aquí al darrera escoltantvos.

MULLER.—Diu que no més el parlar de mudarse ja'l posa
malalt.

FILLA.—Y doncs, ¿còm ho arreglarem? ¿Haurem, pel seu
capritxo, de viure sempre en aquet ditxós carrer, polsós,
estret, sense vistes?...

MULLER (*ab resolució*).—No!... Ja veuras!...

FILLA.—¿Què penses fer?

Val més manya que forsa

Comedieta d'estiu

Personatges: El MARIT, la MULLER, la FILLA

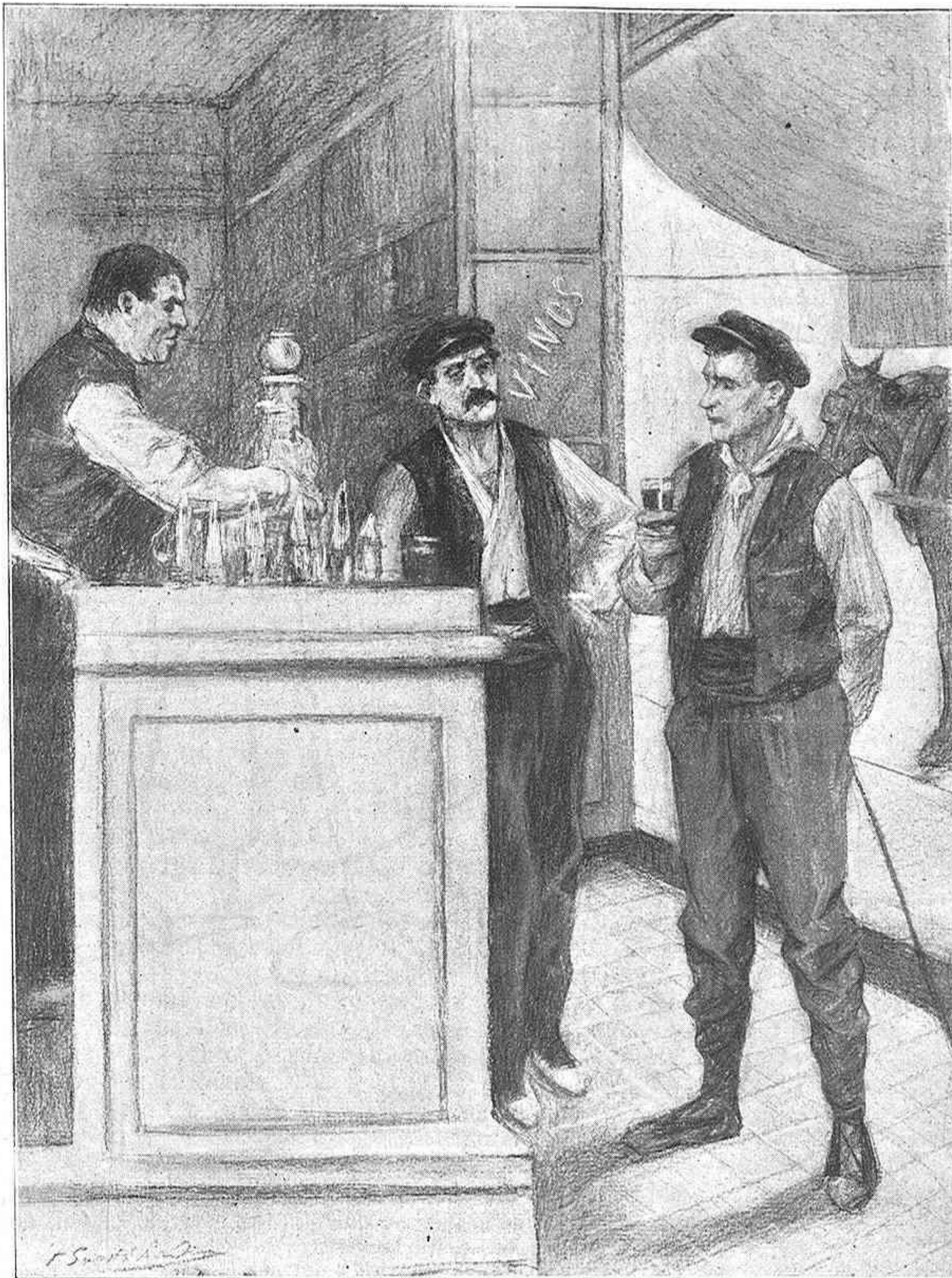
I

Com comensa

Marit y Muller estan sostenint una conversa bastant
animada que ja fa estona que dura.

MARIT.—Es inutil, noia!... He dit que no vull mudarme
de pis, y tant es que risquis com que rasquis... No'm con-
venceras.

MULLER.—Però ¿per què?

BEN RESPOST!

—Y d'aigua ¿no'n beveu mai?
—Prou que'n bec! Tota la que vos poseu al vi.

MULLER.—Dona'm el sombrero. ¿Quin número té el doctor Gasull?

FILLA.—El trentacinc, segon... Però...

MULLER.—Deixa'm estar...

(Ab quatre esgarrapades, donya Úrsula's posa el sombrero y se'n va escales avall.)

III

L'endemà

MARIT (que arriba del carrer, tot trastornat).—¿Sabs, noia, que t'haig de comunicar una noticia no massa agradable?

MULLER.—Sobre què?

MARIT.—Sobre mi. Aquesta tarda, estantme al cafè ab en Gasull, com de costum...

MULLER.—¿En Gasull, aquell metge tan amic teu?

MARIT.—Sí. Doncs m'ha dit que no li faig gens de goig.

Troba que en pocs dies he canviat de una manera extranya y que forsosament dec tenir alguna cosa al fetge...

MULLER.—¡Y ara!...

MARIT.—Tal com sona. Y després d'examinarme la llengua, y el pols, y què sé jo què més, m'ha ordenat que sense perdre temps me'n vagi quinze dies a Fontclara, a pendre aquelles aigües, que diu que'm posaran com nou.

MULLER (somrient).—¿Y que te'l creus, tu?

MARIT.—¿An en Gasull?... Vès si me'l crec que penso marxar demà mateix. ¿Quí vindrà a ferme companyia?...

MULLER (ab molta naturalitat).—Jo, no. Ja sabs que no soc dona de viatges ni trasbalsos. Si tant empenyo tens en anarhi, empòrtate'n la noia.

MARIT.—Justa!... Hala, arregla'm les coses, y demà, en el primer tren, cap a Fontclara. ¡Una cosa al fetge... al fetge!...

MULLER (rient).—¡Ah poruc, poruc!...

MARIT.—Sí, riute'n!... Quan en Gasull ho ha dit...

IV

Quinze dies després

A Fontclara.

A l'arribada del correu, un mosso del balneari entrega dues cartes al Marit.

FILLA.—¿De quí són?

MARIT (examinantles).—L'una es de ta mare. Però l'altra... conec la lletra, la conec... y no recordo de quí pot ser. Veiam. (Obre la segona carta.) ¡Ah!... Sí; es d'en Gasull...

FILLA.—¿Què diu?

MARIT (llegint).—«Amic meu. ¡Aleluya!... Ja sé que pots tornar tranquil. El metge del balneari, a qui particularment vareig recomanarte, m'ha escrit dientme que aqueixes aigües t'han anat meravellosament, que ja no tens res y que estas guapíssim». ¡Adulador!...

FILLA.—¿Y la de la mamà?

MARIT (estripant el sobre).—¡Aia!... Es una targeta impresa... (Lle-

geix.) «Doña Ursula Puig de Casulleras le ofrece á V. su nuevo domicilio Lauria, 642, 3.º, 1.ª» ¡Ai la grandíssima!... ¡Ara ho comprenc tot!...

(Sona la campana del balneari, que crida als hostes a dinar. Cau lentament el teló.)

MATIAS BONAFÉ

□ □ ————— □ □

La deixadesa

Els catalans tenim universalment fama d'actius y treballadors. Allò dels laboriosos catalanes s'ha convertit en un topic ja fa temps. Però jo crec que seria bo que no'ns adormíssim sobre'ls llorers de la nostra reconeguda activitat, que no'ns posessim a jeure després d'haver assolit la fama.

De catalans actius n'hi ha. Tots ne coneixem. Tots hem pogut apreciar la seva obra lloable. Sense ells no hauria estat Catalunya un poble relativament ric y prosper. Sense ells no fora la nostra terra, econòmicament, una honrosa excepció entre les terres espanyoles.

Lo que cal escatir es si aquesta qualitat de l'activitat es general en els catalans, o si sols es patrimoni d'una minoria; si podem dir: *el català es actiu*, o be hem de limitarnos a consignar que *hi ha una part de catalans actius*. Per més que'm dolgui, haig de confessar que, al meu entendre, són més certes les segones afirmacions dels anteriors dilemes que les primeres.

No'm sembla gaire difícil que cada lector pugui formar-se per sí mateix un concepte propi sobre aquesta interessant qüestió. El procediment pera aconseguirho es senzill. En Valentí Almirall, en el seu suggestiu treball *L'immoralitat a Espanya*, l'exposa, atribuintlo a un amic, y l'aplica després. «Un amic nostre,—diu—home practic com un anglès, pera judicar dels més grans problemes socials, analisa la petita fracció de la societat que té al seu alcans y quasi mai s'equivoca en les conseqüències.» Que apliquin aquet procediment els nostres lectors a l'enquesta de l'activitat catalana, y ben aviat se n'hauran format una fonamentada opinió.

* *

Per la part que'm toca, puc dir que sols en un petit nombre de catalans he vist aquesta qualitat preciosa de l'activitat. Cada cop que m'he fet fer un vestit, o un calsat, o una qualsevolga pessa de roba, he comprovat que ni el sastre, ni el sabater, ni el camiser, etc., tenien llesta la seva feina pera'l dia que ells mateixos havien dit. Quan he encomanat un treball al fuster, a l'ebanista o al manyà, m'ha succeït lo mateix. He encarregat unes targetes, o unes circulars a l'impremta, y ha trigat a entregarmho triple o quadruple temps del fixat. Si m'he cuidat de l'edició d'un llibre, el Calvari ha estat horrible: l'autor no ha enviat puntualment, ni ab una tolerable aproximació de puntualitat, els originals, y ha entretingut després les proves; l'impressor ha estat cinc mesos pera acabar una feina que va prometre fer en un. Y tots aquets casos han constituït la regla, no pas l'excepció.

Si de les coses particulars me fixo en la política, me trobo ab que no's fa ni la dècima part de la feina que caldria enllestir, ab que s'han exposat mil excelents projectes y quasi cap s'ha arribat a realisar; ab que de cada cinc coses comensades, ab prou feines se n'ha acabat una; ab que'l treball, o l'estudi encomanat a tal prohò, o a tal individu de Junta o Comitè, o a tal comissió, o a tal ponencia, ha quedat per fer; ab que ningú's cuida de res, y tothom se descuida de tot, y totes les coses van en orris.

Aquest es el país dels alassaments. Aquí s'aplassa tot: les festes, els mitings, les conferencies, les assemblees, les estrenes teatrals, les sortides de llibres. Si els crims sensationals poguessin anunciar-se ab anticipació, estic segur que també s'aplassarien.

La causa d'aquets fets es, quasi sempre, la deixadesa. La nostra gent es deixada, es negligent. Ont es l'activitat, con-

MOTIU PODERÓS

—Dius que t'agrada més l'hivern que l'estiu?... per què?
—Perquè, al menos, a l'hivern no vos acostumeu a deixar l'ermilla a casa.

siderada com a qualitat general, característica, dels catalans?

Me direu que hi ha altres pobles, especialment a Espanya, ont la deixadesa encara es més grossa. Però jo us replicaré que més val, encara que sigui més dolorós, establir comparanses ab altres pobles superiors, pera que'l contrast esperoni el nostre perfeccionament, que no pas acceptar l'enganyós consol dels tristos exemples oferts pels pobles en situació més deplorable encara que la nostra.

WIFRED

PAPERAM

OPUS, per J. M. Bofill.—Es el treball de tota una vida de propaganda republicana. En J. M. Bofill, el gran patrici del federalisme empurdanès, ha aplegat en aquest volum els seus millors escrits y discursos; treballs polítics, socials, científics, lite-

raris, lliurepensadors y fins versos. Lo més selecte de les seves campanyes en *El Ampurdanès*, de Figueras, y en *El Federalista*, de Barcelona, queda condensat en aquest tomo, que es una bella mostra de la conseqüència y l'illustració del vell lluitador. Avaloren aquets interessants escrits unes amables paraules de proleg del plorat mestre Vallès y Ribot.

BOLETÍN DE LA SOCIEDAD ASTRONÓMICA DE BARCELONA.—

LA FILLA DEL SENYOR ESTEVE

—Vès, com volen que l'estimi a un home que té un ull que mira a Sant Martí y un altre que mira al Poble Sec?...

—Be, tonta, això rai!... Ja't pagariem el tramvia, dòna!...

Havem rebut el número 12 que, ab motiu de les vacances estivals, abraça els mesos d'Agost y Setembre. Es tan interessant y ben presentat com tots els anteriors, y, ademés d'un text no-tridissim, degut a distingits socis de l'*Astronòmica*, porta dues làmines apart, contenint curioses observacions (fotografies) de Júpiter fetes per la Societat en els mesos de Maig y Juny.

Revista Montserratina.—Publicació mensual que redacten els frares de Montserrat. Havem rebut el número corresponent a Agost d'aquest any.

La Poèsia del porvenir, por Manuel Pérez y Fernández.—Lo millor que porta es un proleg d'en Bonafoux, que es molt curt. Versos musicals que pretenen ser futuristes y no passen de revolucionaris... a la manera d'en Melchor de Palau.

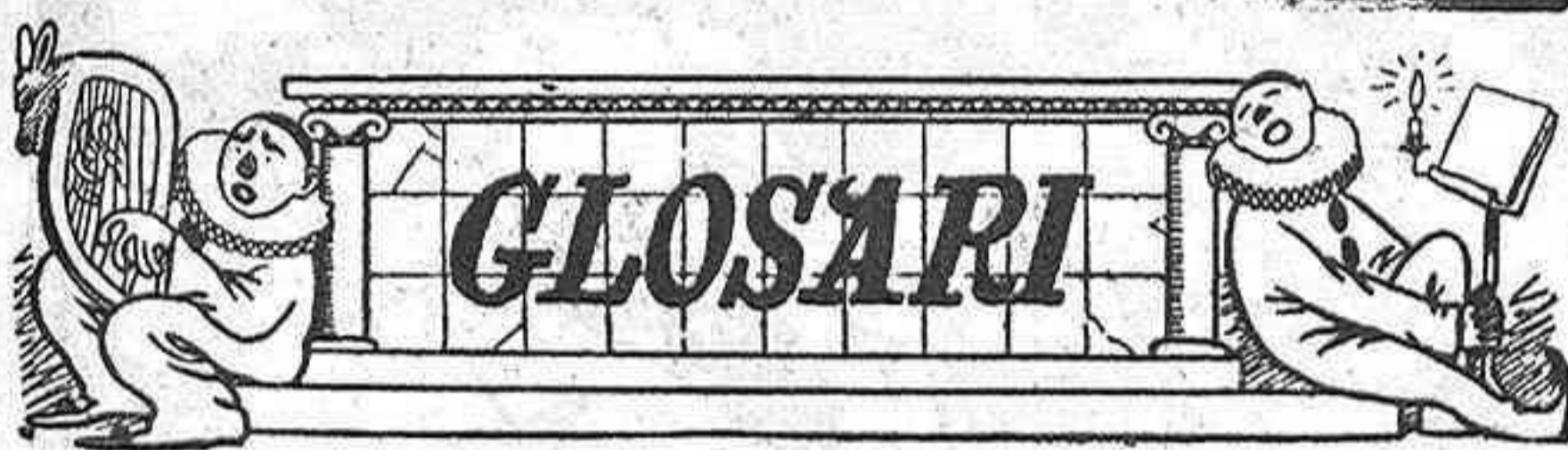
Butlletí de la Societat Protectora dels Animals y de les Plantes de Catalunya.—Tenim a la vista el número 7 d'aquesta important revista, que inserta un interessant sumari.

Prontuario Indicador de Aguas Minero-Medicinales.—Follet de propaganda que descriu els principals manantials d'Espanya y de l'Extranger y dona detalls sobre les seves propietats. L'ha publicat la casa Antoni Serra y Pamies, de Barcelona.

El Hogar Español.—Revista mensual de la societat cooperativa d'aquet titol, establerta a Madrid. S'ha rebut el fascicle corresponent a Juliol.

Credo Naturalista.—Revista porta-veu dels vegetarians y naturalistes barcelonins. Acaba de publicarse el número 6, que conté un sumari bastant substanciós.

SEPT SCIENCIES

ESTIUEJANT

El botiguer, o l'home de negocis, que per mor de la calor se'n va a passar una temporada an aquets pobles assoleiats, carregats de torres d'esbarjo, de pols, de mosques y de formigues, que hi ha escampats per aquestes planes, com que està fet al treball (que es la primera virtut de l'home, segons diuen els que no fan feina), y està vuit hores darrera el taulell, o dèu darrera l'escriptori, aixís que té d'estar en vaga, perquè'l gaudir ho exigeix, li agafa el mal de no fer res, y s'aburreix com un escarabat darrera d'una maleta.

A l'hora del sol no pot sortir; a l'hora de l'ombra no'n té ganes; al vespre no sab aont anar, y fins al moment d'anar al llit, porta un treball terrible pera trobar el modo de no fer res, y's cansa tant d'haver d'estar en vaga, que quan s'acaba l'estiu se sent cruïrit de tots els ossos, de tanta feina de no ferlos moure.

Abans, com a distracció, passava l'home de l'ós, o un orgue ab un mico, o gossos ensenyats, que'l botiguer, sota l'acacia, admirava, ab el menyspreu que té la persona encauada pels que tenen oficis lliures; però desde que'l caminar a peu ha anat perdentse, en els pobles cultes no passa un mico per remei, ni un mal ós, ni una trista marmota; podia també fer sortiges, carreres de sacs, el cubell de les peres, la mitja pesseta a la paella; però desde que'ls infants dels pobles ja ixen del ventre de les mares ab més malícia que'l botiguer, tampoc hi ha sortija possible; tenien, per fi, el recurs del casino, però com ara si s'es de la dreta ja no's pot anar al de l'esquerra, y si s'es del mitg, ni a l'un ni a l'altre, el botiguer sols té un recurs: el fonograf; el bell fonograf; el lloro electric; l'embut musical; aquet cubell d'armonia que pot cantar tot un estiu sense patir dels pulmons;

LA DARRERA APRETADA

—Au, ja que es l'última, déixamhi posar tota l'ànima.

aquesta eina meravellosa que tanta joia ha enjega a totes les families de bé de totes les terres poblades.

El poble d'estiu ont hi ha fonograf (y quin poble serà que no n'hi hagi, ab el progrés que se'ns ve a sobre?), el que disposa d'un fonograf ja no pot ser del tot ensopit; ja s'hi pot viure interinament; ja la calor no hi es tan graduada. Sembla mentida que hagin passat tants segles d'anar a la torre sense tenirhi gramofon; que l'home pogués passar l'estiu sense aquesta eina seglar, que sembla inventada expressament pera les families honestes que van a assoleiarse als pobles; que sintetisa ab el seu crit tot el gasto d'ideal que pugui tenir un vetes-y-fils. El gramofon, en els seus discs, o sia les seves entranyes, hi du el tenor y la tenora; aquelles aries pinyolesques que fins l'orquestra emmudeix perquè ell pugui anar fent el seu fet; y aquelles sardanes rurals que's ballen en el Paralelo; hi porta el record de tantes òperes que duïen llàgrimes als ulls de tots els senyors Marianos, quan tenien relacions ab la que havia de ser la seva companya de botiga, de llit y d'estiueig; hi du el flamenc que havien sentit en els moments esvalotats, y més tard, les cançons de piano que cantaven els seus plansons, y fins sicalipsis de la prudent, y tots els records, y totes les deries que hagin pogut suportar els homes esclaus dels numeros, del taulell y de la mitjancana.

No es extrany, doncs, que quan ja es vespre, y s'ha ben sopat, y s'ha de pair, y de la banda de llevant arriba un aic de marinada, allí a la plassa, encara tevia del sol que ha caigut tot el dia, se treguin totes les cadires, y, sota l'acacia, plena de mosques, se fassi rotllo, patriarcalment, al voltant de l'eina sagrada.

Els oients solen ser els mateixos. Els senyors Marianos que hem dit, parents dels senyors Esteves; el propietari de l'eina, que sol ser un senyor retirat de la Delegació d'Hisenda; un senyor magre de Jujuy, que ha vingut a pendre calor, pera no desvesarse de la d'Amèrica; les noies de tot el personal; el personal de totes les noies; un poeta que ja fa sonets y que guanyarà la flor a la primera controversia; un xic més tard el sereno y l'arcalde de la població, que vol quedar be ab els forasters, y que també li agrada la música, si la música es tubo.

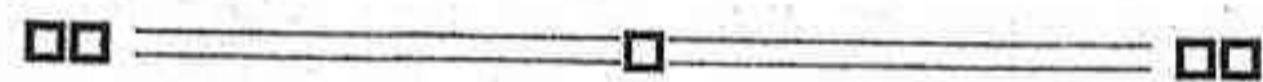
Y comença a cridar aquell tubo: que ara Tosca, que ara Bohème, que un xic més de Tosca, que l'Spirto, ab Bohème y Tosca. Roda que roda y manxa que manxa, mentres queda un disc per rodar y un ciutadà per pair, y un concurrent que encara no dormi, el crit no para, en aquella plassa.

El crit no para, y—oh Natura!—la nit es tan clara en aquets pobles; la marinada es tan subtil y ve embaumada de tants de pins, y farigoles y ginesteres; aquella taca de la Via Làctea volta al mitg de tants estels, y la quietut es tan solemnia, y les cases resten tan quietes, que fins la Tosca, y fins el risclar, al frec de tanta solitud, s'encomanen de poesia. El gramofon agafa prestigi; un el perdona, o be no'l recorda; se'l sent llunyà com si ja no fos ell; se'l consent, y quasi se l'admira quan—ai!—del mitg d'aquell somni, un vetes-y-fils se desperta y demana, cridant, el morrongo.

Toca el morrongo; y un comprèn que lo altre es desvariejar. Que'l gramofon es el morrongo, y que ha nascut ben be pel morrongo, y que s'el té de criar pel morrongo!

Tot lo altre ho portem nosaltres; però ell y el que l'ha inventat han treballat sols pel morrongo.

XARAU

L'habit no fa el monjo

(UN IDILI AB POQUES PARAULES)

No hi ha res que fassi bellugar tant a les dones de vida accidentada com la vinguda d'una esquadra estrangera, y si aquesta esquadra es anglesa encara més.

Totes les femelles de costums alegres que trafiquen ab les gracies del seu propi cos, aixís que oloren que hi ha un «*Exmouth*» o un «*Duncan*» en aigües de Barcelona ja no hi veuen de cap ull; vinga empolainarse, vinga passejar Rambles avall, y cap al Moll a pescar *shipmen*.

Y es que elles, les nostres *cocottes*, les indígenes y les naturalisades per la miseria, saben, potser per instint, que'ls marinos tenen els seus capritxets y les seves necessitats poderoses, tant com nosaltres, pobres cucs de terra; més que nosaltres, perquè, si be es veritat allò que canten a la *Marina*:

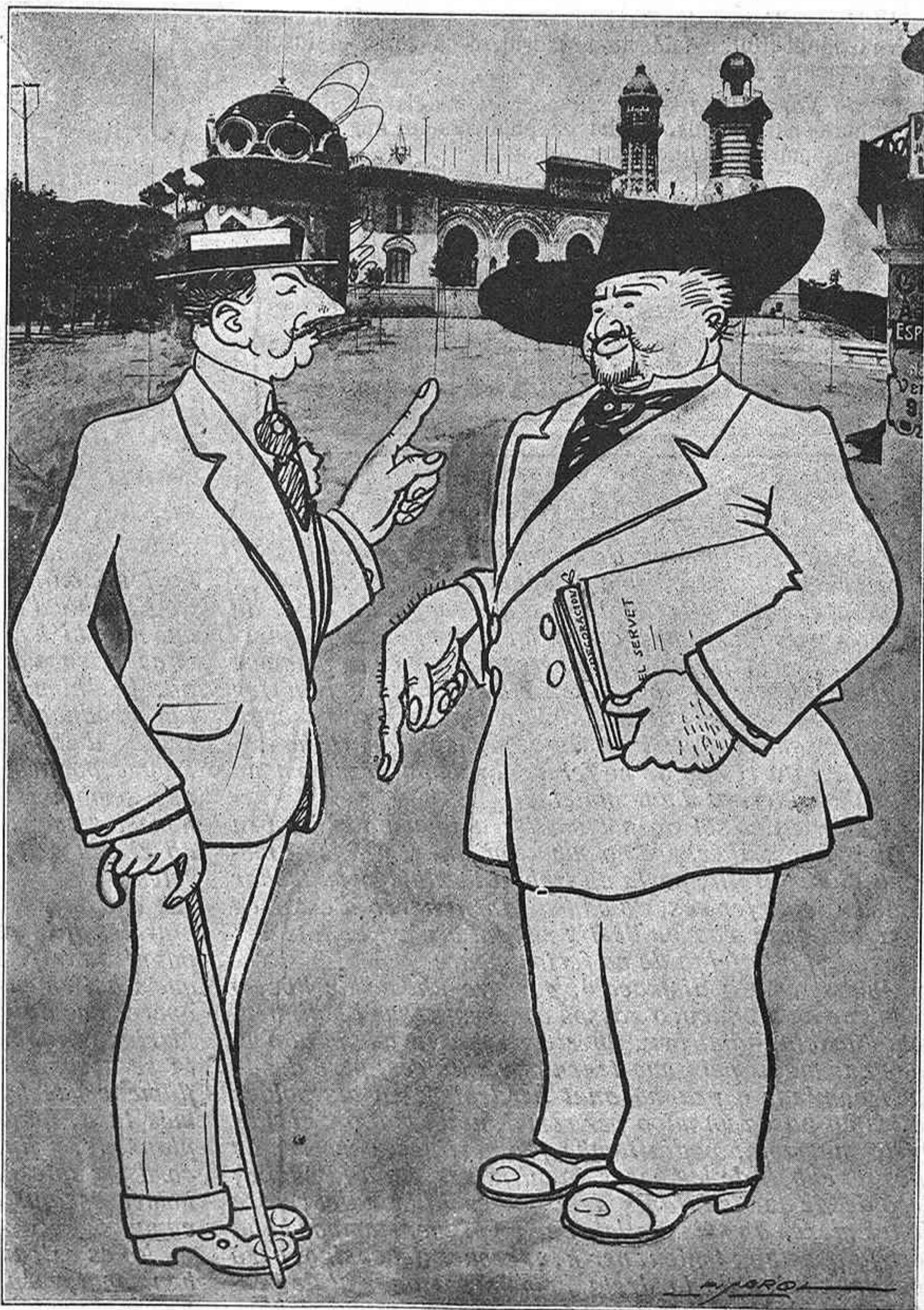
«Dichoso aquel que tiene
la casa á flote—la casa á flote»,

no es menos cert que la majoria dels homes de mar són víctimes de forsades abstinències y llargs dejunis que'ls fan doblement ilusionaria l'arribada a port.

Es per això que resulten animades, alegres y pintoresques de debò les nostres vies ciutadanes, allà a mitja tarda, quan els rossos oronels de mar salten a esplaiarse ab les rosses orenetes de terra; quan l'almirall deixa baixar als corpulents y esforsats mariners, y aquets, cama-llargs y peresosos, extenen per tot arreu les seves simpàtiques siluetes, escampant el rastre lluminós de la seva virolada indumentaria, deixant en l'ambient una forta aroma d'exòtica civilitat, y deixant també aquí y allí algunes monedes d'or, d'aquell or anglès que dringa tan seductor y suggestiu a les nostres orelles menestres.

* * *

Per allà, pels barris de la Reforma, una rossa molt rossa, tipo afrancesat, molt aixerida y molt embarretada, va atu-

PER LA GLORIA D'EN SERVET

*En Peyo:—Veu?... El monument, el podem empassar aquí...
En Callén:—Justa!... Y el tec el podem fer allà!...*

UN HOME PREVISOR

—Bravissim... Ara, el còlera y en Canalejas, ja poden venir quan vulguin.

rar, l'altra tarda, a un cabo del *Cornwallis*. Va aturarlo y, sense obrir la boca, no sé quin bonic negoci li degué proposar, valentse sols d'una rialla picaresca y una graciosa guinyada d'ull; el fet es que, al rependre ella vivament la marxa, ell va seguir-la a pas de soldat... anglès.

Camina que caminas...

A l'arribar al Pla de la Boqueria ella s'aturà davant de l'aparador d'una casa de cambi, y al ser al costat, dissimuladament, també s'hi parà ell. Ella senyalà un cabasset de duros d'Amadeu, que hi havia exposats, y després de colocar gentilmente dos dels seus ditets rosats damunt del vidre, com volentli dir a l'extranger: «Com aquets, dos», l'excèntrica parella seguí embrancantse per carrers y carrerons.

Totes aquestes escenes preliminars, y les culminants que vingueren després, naturalment, varen tenir lloc sense dirigir-se els protagonistes un sol mot, per por de no entendre's.

Cambi de decoració, y ens trobem en una cambra blau cel. La xicota, es clar, convensuda de la inutilitat de parlar al parroquià en la llengua que ella sabia, prengué el saludable partit de continuar callant y guanyarse les simpaties ab fets y no ab paraules, que tampoc havien d'esser compreses. L'idili vulgar, doncs, transcorregué en mitg d'un eloqüent silenci, silenci que an el marino semblava no serli gens desagradable.

Veritat es que, per l'animat *dialog* que sostenien, no direm que no fos d'utilitat una llengua viva, però sí que d'un idioma nacional se'n podien molt ben passar.

* * *

A l'hora del venciment, el marino, com que no duia altra moneda a sobre, va deixar una lliura esterlina més rossa

que'l seu pèl al damunt de la tauleta de nit. Ella, la mossota, igual que una gateta enjogassada a la que tiressin un fetge de llus, fa un brinco, allarga el bras, y's fica la moneda d'or a la pitrera.

El cabo del *Cornwallis*, admirat de la llestesa d'aquella dòna, va quedar-se parat, com veient visions, esperant inútilment que's cobrés lo convingut, y, com era de llei, li fossin retornades quinze pessetes ben rodones.

Ella, entre tant, no feia sinó riure; reia com una boja; vinga riure y més riure, fins que, a l'adonarse de que'l seu desconegut amic s'anava posant serio, va decidir-se a parlar, y ab un accent xaró y un accionat de pescatera, va dir, cridant y fent relluir la moneda entre'ls dos ditets més joganers de les seves mans:

—Yes, yes!... Com que no tinc cambi me la quedo tota.

El mariner, obrint desmesuradament els seus grans ulls sensuals, arreplegà altre cop la lliura esterlina, y, embutxacànt-sela, exclamà:

—No, no; mira, noia... Si no tens cambi, ja ho trobarem un altre dia.

Ella no li havia dirigit la paraula perquè'l tenia per anglès autèntic; ell no havia dit res an ella perquè's creia que era francesa, y tots dos eren catalans, ben catalans, fills de la Barceloneta.

FRA NOI

PRINCIPAL

Si per gent hem de jutjà,
el *cine* ha agafat la tisis...
¡Podem ben dir de la crisis
del Teatre Català!

LICEO

L'amic Bernis no m'envia
ni un programa, ni un prospecte;
per xò no puc, avui dia,
exposarlos cap projecte.

ROMEA

Opereta y molt lleugera
diu que, en castellà, hi veurem.
Això, està clà, ens exaspera,
prò... tots ens hi trobarem.

CIRCO BARCELONÉS

De *pelis* transcendents
per 10 centims ne don' vint.
(Dant duros a divuit rals
per ara's va sostenint.)

TÍVOLI

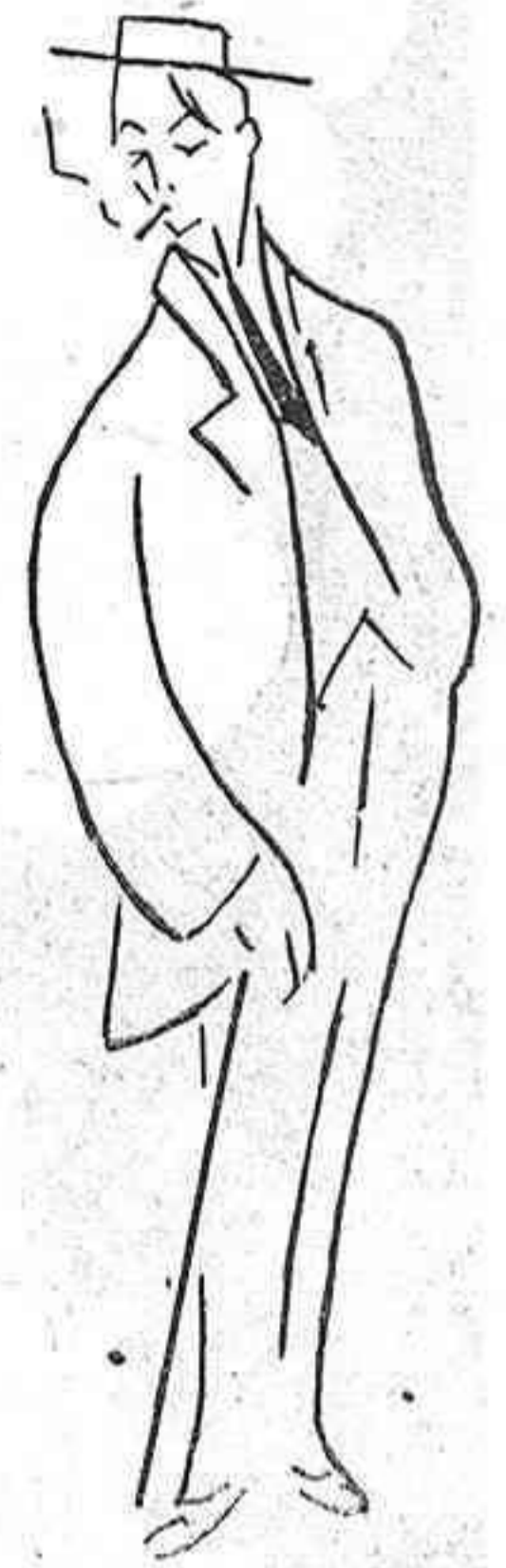
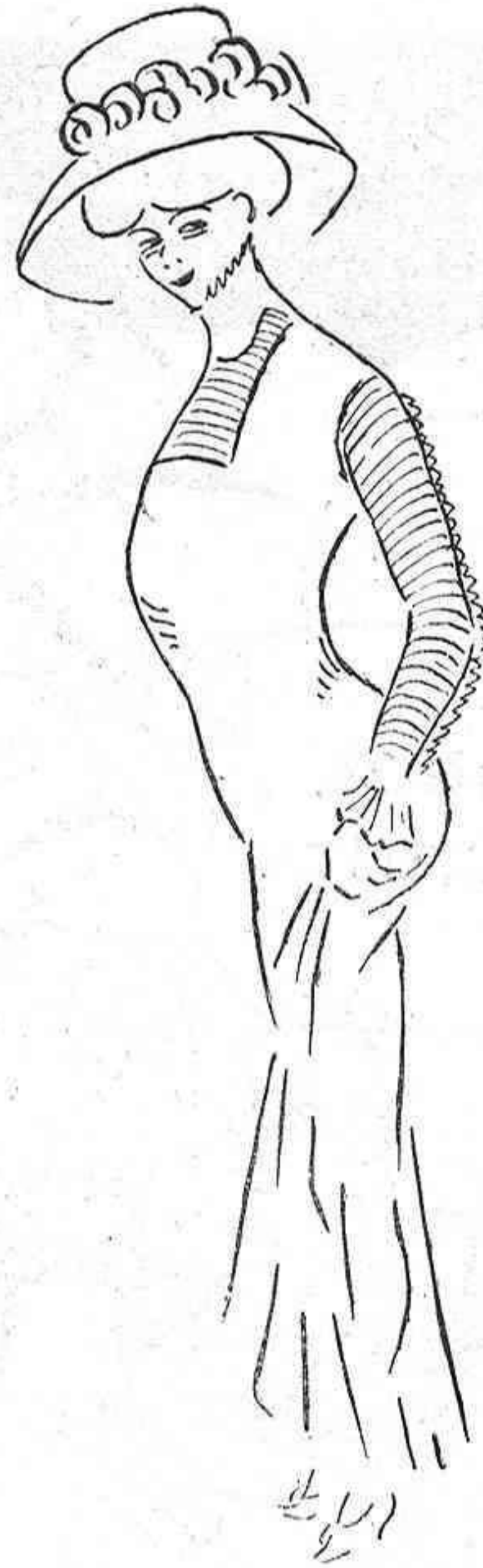
Obrint y tancant la porta
se passa la vida trista;
esperant la reacció forta
d'una espantant revista.

ELDORADO

Veig que, per ara, no s'obre.
L'Iglesias, el regidó,
diu que li té l'ull a sobre
y que es negoci rodó.

NOVETATS

Un ilusionista, en «Watry»,
hi treu sa sabiduria.

REIEM

UN ADMIRADOR DE L'ART

—Renoir, y quin bé-de-Deu de curves!... Sembla un projecte d'en Falqués.

FRUITA DEL TEMPS

—Ahir mateix ne vam comprar un y no'ns el vam poder menjar.
—Doncs jo havia sentit dir que'ls valencians tots sortien bons...
—Cah, no senyora, nó. La prova..., miri en Vinaixa!...

Vaig entrarhi l'altre dia...
No més erem tres o *quatri*.

CÓMICO

S'ha estrenat *El soldadito*,
ab música de'l Strauss.
No'n sé res, ni ho necessito...
Calor: 43 graus!

APOLO

Lo de *Barcelona en danza*
se veu que no va fê estrago.
Va sê un exit de confiança,
però, un ple de... *Jaramago*.

Y van mil y tantes.

Els regidors lerrouxistes acaben de votar, a favor del molt senyor seu don Lluís Zurdo, lerrouxista, dues mil pessetes a cambi de cent exemplars d'una obra que aquet fulano ha tingut el capritxo d'editar y que tracta de *Las máquinas Compound*.

Davant d'aquet fet, hi caben comentaris en to de broma?

No; sols n'hi cab un, y ben seriós y ben formal:

Si aquets regalets els fan pera protegir les obres culturals, com diuen, ¿per què, per la mateixa raó, l'Ajuntament no indemnisa també ab unes quantes mils pessetes a la *Societat Catalana d'Edicions*, benèfica institució de caracter popular que está cridada a fer molt pera la cultura del nostre poble?

L. L. L.

UN simpatic confrare ens fa saber que un diari francès ha obert un concurs entre'ls seus lectors pera saber quina ciutat del món preferirien si l'haguessin d'escullir com a residencia habitual.

Y després de fer constar que la majoria de vots han sigut pera Napolis y que, entre les capitals espanyoles, també n'han obtingut alguns San Sebastián, Madrid, Palma de Mallorca y Málaga, exclama, consternat:

«Barcelona no figura ni ab un sol vot en aquest escrutini...»

Y be, ¿no sab el colega per què es això?

Perquè la fama de Barcelona, com a centre d'escandols y perturbacions continues, s'ha escampat ja per tot el món, y una ciutat que ha adquirit aquesta mala anomenada no pot esperar que cap extranger l'esculleixi com a residencia habitual.

Al contrari; lo que ha de temer es que'ls que encara hi viuen, acabin la paciència, y, convensuts de que la cosa no té cura, agafin un dia els trastets y toquin el dos.

ESQUELLOTS

VEUEN com no'ns vàrem equivocar?

Dissabte, als jardins de Belles Arts, va celebrarse el banquet ab que l'Ajuntament volgué obsequiar als mariners de l'esquadra inglesa.

Y, com ja havíem pronosticat nosaltres, resultà que'l tiberi, aparentment dedicat als inglesos, no va ser, en efecte, altra cosa que un *gaudeamus* regi, un sopar d'upa, ab que l'Ajuntament, cobrintse ab el pabelló d'Inglaterra, s'obsequiava a sí mateix... pagant la pobre Pubilla.

Es clar que d'inglesos n'hi havia alguns. ¡No hauria faltat més!... Però la *massa* que rodejava la taula, el gros dels comensals, eren regidors, parents de regidors, empleats municipals amics de regidors y els inevitables *chicos* de la premsa, que, obligats pels seus sagrats devers (!!!), mai fan falta allà ont els conviden.

Total: dèu mil pessetes menos a la caixa comunal y un xeflis més a la llarga llista dels que l'Ajuntament porta celebrats.

Ara es possible que demà les brigades municipals necessitin comprar escombres, y quan la Comissió de Foment ho participi a la d'Hisenda, aquesta li respongui:

—No pot ser: no hi ha quartos.

DE teulades en amunt...

Un sabi del Observatori de Lick ha descobert un nou cometa que a marxes dobles està caminant en direcció a la Terra.

Donada la seva velocitat, y tenint en compte la posició que ara ocupa en el cel, se sab positivament que a darrers d'aquet mes el tindrem a cinquanta sis milions de kilometres del nostre planeta, que es lo més aprop que se'ns acostarà.

Això sí: ben al revés del d'Halley, la quia del qual, com se recordarà, tants perjudicis va estar a punt de causarnos, el cometa d'enguany es quasi segur que no'ns farà res.

Y el lector compendrà fàcilment la raó.

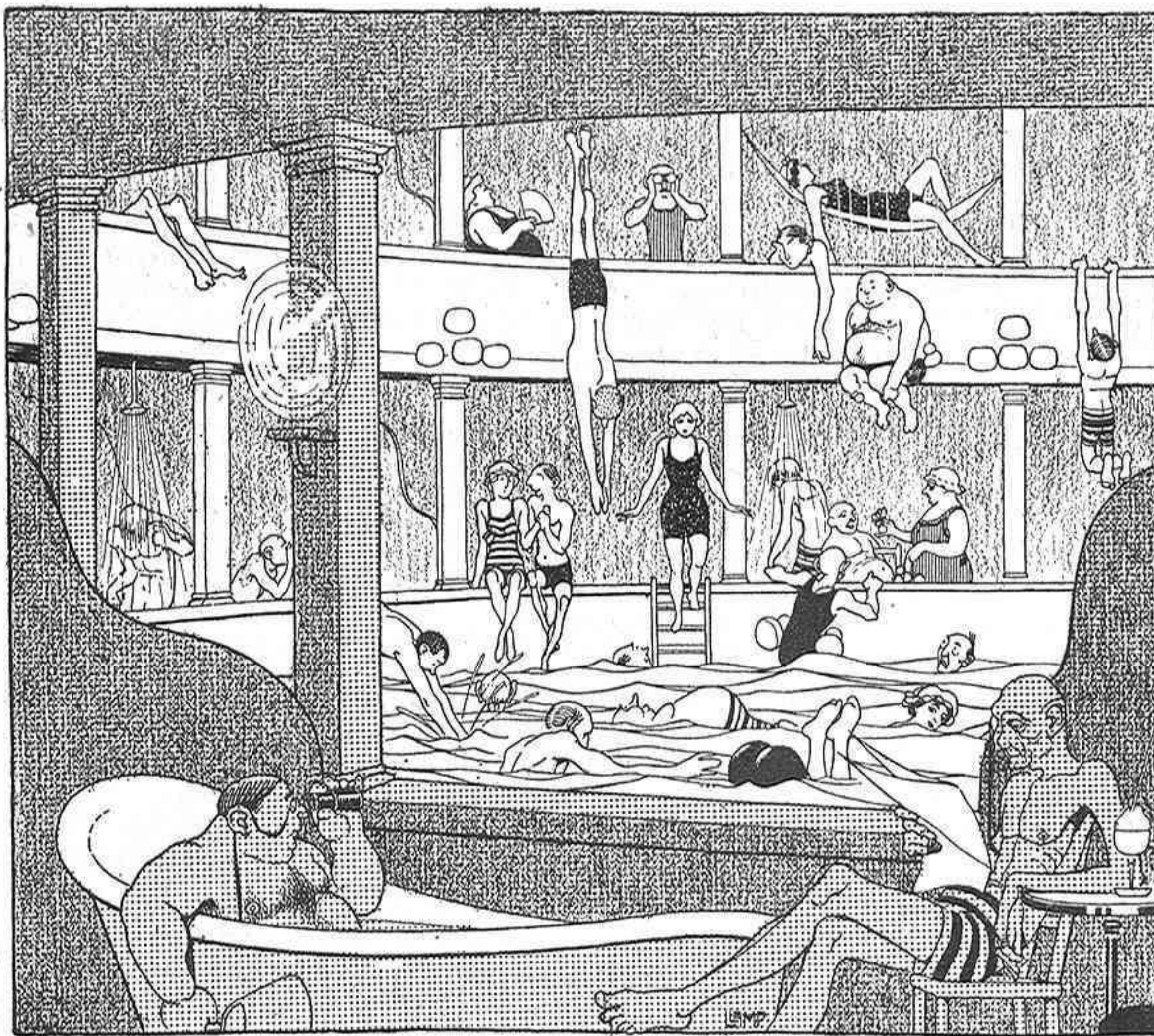
Segons les observacions fetes fins ara, aquet cometa es molt brillant y molt bonic, però... *no té quia*.

Y, naturalment, no tenintne, no es possible *que'n porti*.

EL TERRORISME

—Passi depressa, senyor, que hi ha un piano de maneta!...

UN PROYECTO D'EN CHIL

Única manera de utilitzar, a l'estiu, ab profit, les sales d'espectacles.

No hi dongui voltes l'estimat confrere. La *moraleja* que's desprèn del referit concurs es aquesta; aquesta y cap més.

□

L'ex-actor dramàtic y actual revister teatral de *Las Noticias*, don Emili Tintoré, parlant d'en Rusiñol diu que es el dramaturg més mimat y més ben tractat per la crítica.

Més avall, afegeix que l'autor de *L'alegria que passa* es l'home més bromista de la terra.

Nosaltres ne coneixem un de més bromista, encara:

En Tintoré.

□

HAVEM rebut la visita de la banda del cos de bombers d'Auch (Fransa).

Si apaguen el foc tan be com saben sonar, ja's pot assegurar que'ls bombers d'Auch son uns grans homes.

Dos tranquils ho comentaven l'altra tarda, al Park, tot escoltantlos:

—¿Com s'ho deu arreglar aquet tant gros que toca la trompa, quan hi ha un incendi?

—Molt senzill, home... Aquet el deu apagar *bufant*.

□

PER qüestions relacionades, segons sembla, ab el vell plet dels llocs de venda de la pescateria de Sant Josep, el dissabte sigué agredit el director d'aquet mercat per un peixater ab qui va disputarse al carrer de l'Hospital.

Comentant el fet y ab aquella especialíssima sintaxis que tant renom li ha donat entre la gent de bon humor, diu *El Diluvio*:

«Nunca, ni aun á nuestro mayor enemigo, es lícito atentar contra su vida.»

L'idea, encara que molt mal expressada, ens sembla excelent; però aquí convindria que'l divertit diari fes una aclaració.

Aquesta teoria çha d'aplicarse no més als directors de mercat o val també quan se tracta de persones que han sigut ministres o coses pel estil?

□

QUEIXANTSE el senyor Governador de la manifestació tumultuosa, rematada ab uns quants tiros, que l'altre dijous al tard hi hagué a la Rambla dels Estudis, deia l'endemà —segons afirma *La Vanguardia*— departint ab uns periodistes:

«— Confío en que se impondrá á los manifestantes la cordura y sensatez necesaria para no reincidir en sus propósitos. Debe contribuir á este resultado la reflexión de que al anochecer transitan por las Ramblas muchas señoras que tienen derecho á pasar tranquilamente... Y sobre todo, vienen obligados á tener en cuenta que se encuentra en nuestro puerto una escuadra extranjera, cuyos tripulantes formarán un triste concepto de nuestro pueblo si presencian tales actos de indisciplina y tumulto.»

¡Bravísim, hombre, bravísim!

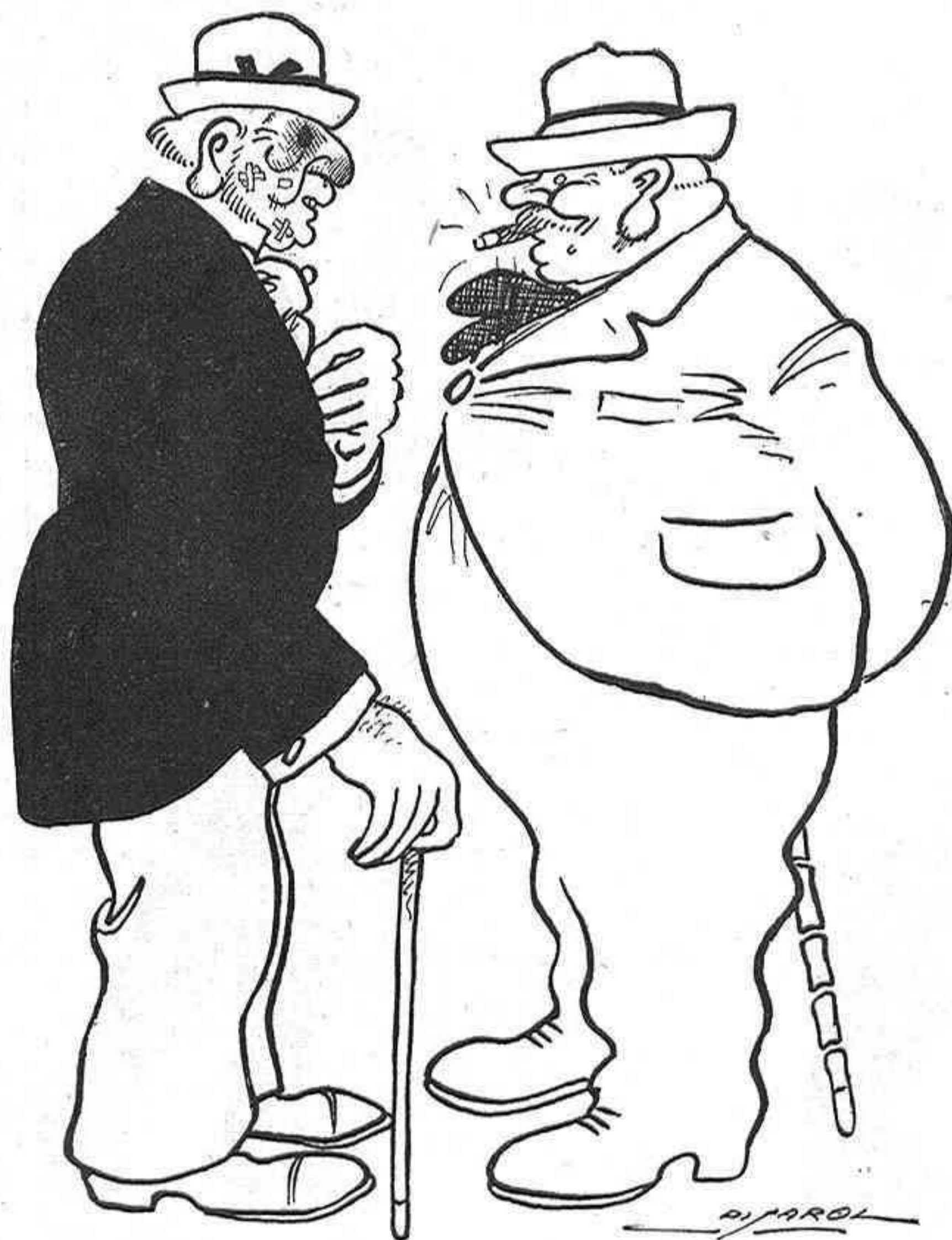
¿De manera que, fora del *anochecer*, que es l'hora en que a la Rambla s'hi passegen senyores, y, *sobre todo*, quan aquí no hi ha esquadres estrangeres y estem com si diguessim en familia, no té res de particular que hi hagi escandol, y garrotades, y corredisses, y tiros en plena via pública?...

Si es broma, puede pasar, mes, si això ho va dir de veras, ja'ns permetrà don Manuel que riguem una miqueta.

□

COM hem dit abans, els eminents astrolegs de tanta ja'ns tornen a parlar de nous cometes a la vista..., a la vista de llarga ullera, s'entén.

Referent a l'importancia d'aquets cometes y al *puntillo* dels sabis de l'ullera, contem que no fa gaire va haverhi aquet substanciós cambi de telegrams entre dos cèlebres directors d'Observatori.

PESTES

—Còm s'entén?... A vostè no li fa por el còlera?...
—Home..., ¿què li diré?... No crec que sigui pitjor que la dòna...

Telegrama del primer astroleg:

«Senyor X: ¿Vol veure el cometa que acabo de descobrir?»

Contestació de l'altre astroleg:

«Senyor Y: Mil gracies... Jo no acostumo a mirarme més que'ls meus, de cometes.»

□

BEN fet.

El governador senyor Portela ha denegat el permís pera celebrar públicament les lluites greco-romanes.

Li alabo el gust.

Nosaltres ja'n tenim prou y massa ab les lluites ab que'ns obsequien molt sovint els subdits de don Lacandro y don Dalmacio.

Que, si no són greco-romanes, són xino-carques, que ve a ser igual.

□

DUGUES nenes casadores en un pedrís del Passeig de Gracia.

—Com te va'l promès nou, Carmeta?

—Psè!... Ja es guapet, ja, però no has vist un temperament més fred que'l seu.

—Fred, dius?... Ai, filla, be estas prou de sort!...

□

PETIT CORREU

La Societat *El Artesano*, de Gracia, va tenir l'atenció de remetre'ns invitacions pera assistir als varis actes que, ab motiu de la festa major d'aquella barriada, està celebrant aquets dies, y son: repartició de premis dels seus Jocs Florals, funció de sarsuela castellana y grans balls de rams y de societat.

Agraïm a *El Artesano* el seu bon record.

SOLUCIONS als darrers Trenca-caps

A la Xarada I: *Aviñonet*.—A la Xarada II: *Roseta*.—A la Xarada III: *Esquella*.—A l'Anagrama: *Amic-Camí*.—A la Mudansa: *Plou-plau*.—A la Targeta: *La mala sombra*.—A la Conversa: *Apa*.—Al Jeroglific I: *Com més mesos més dies*.—Al Jeroglific II: *Entrega al noi la gorra de gala*.

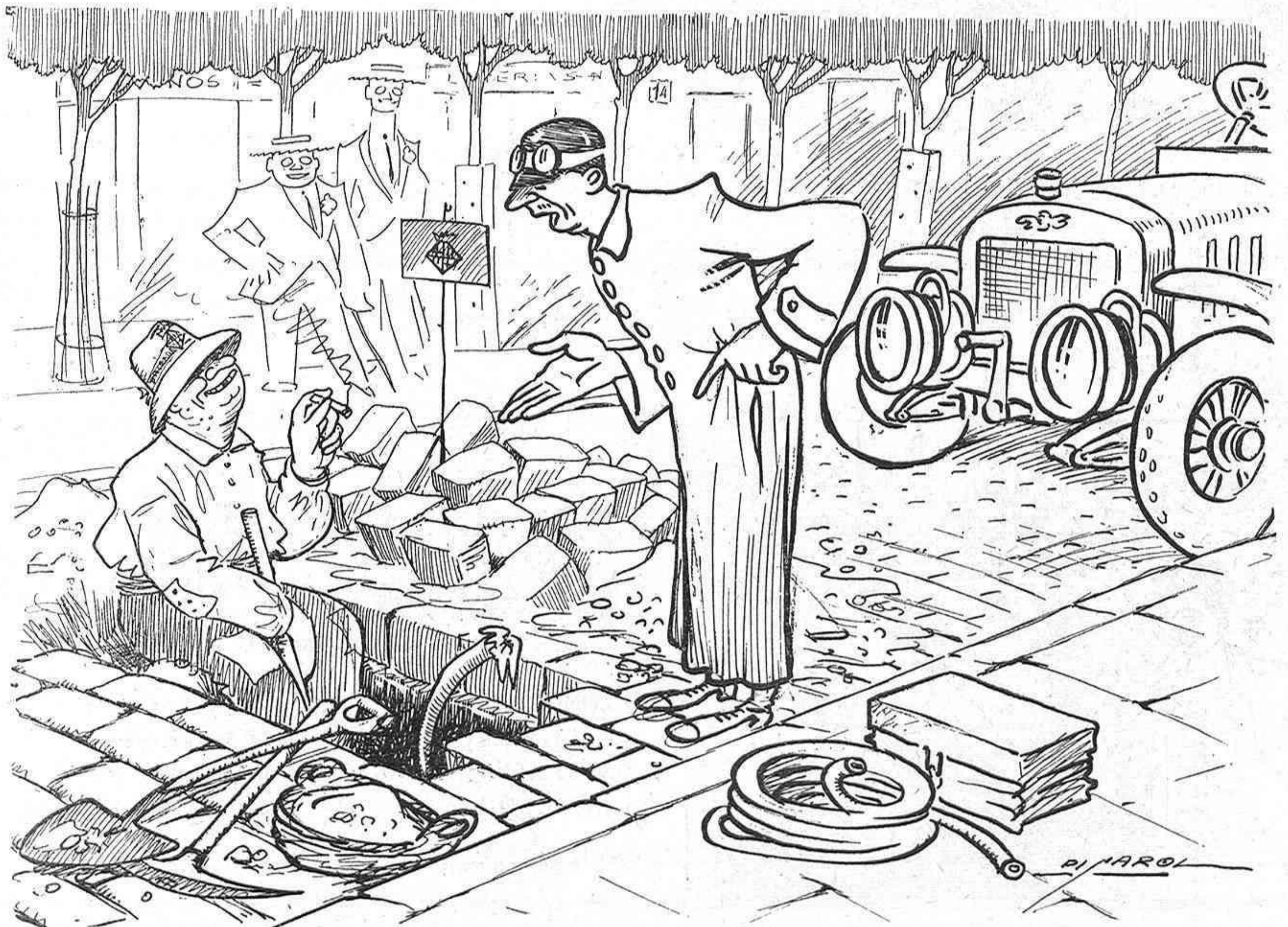

XARADES

I

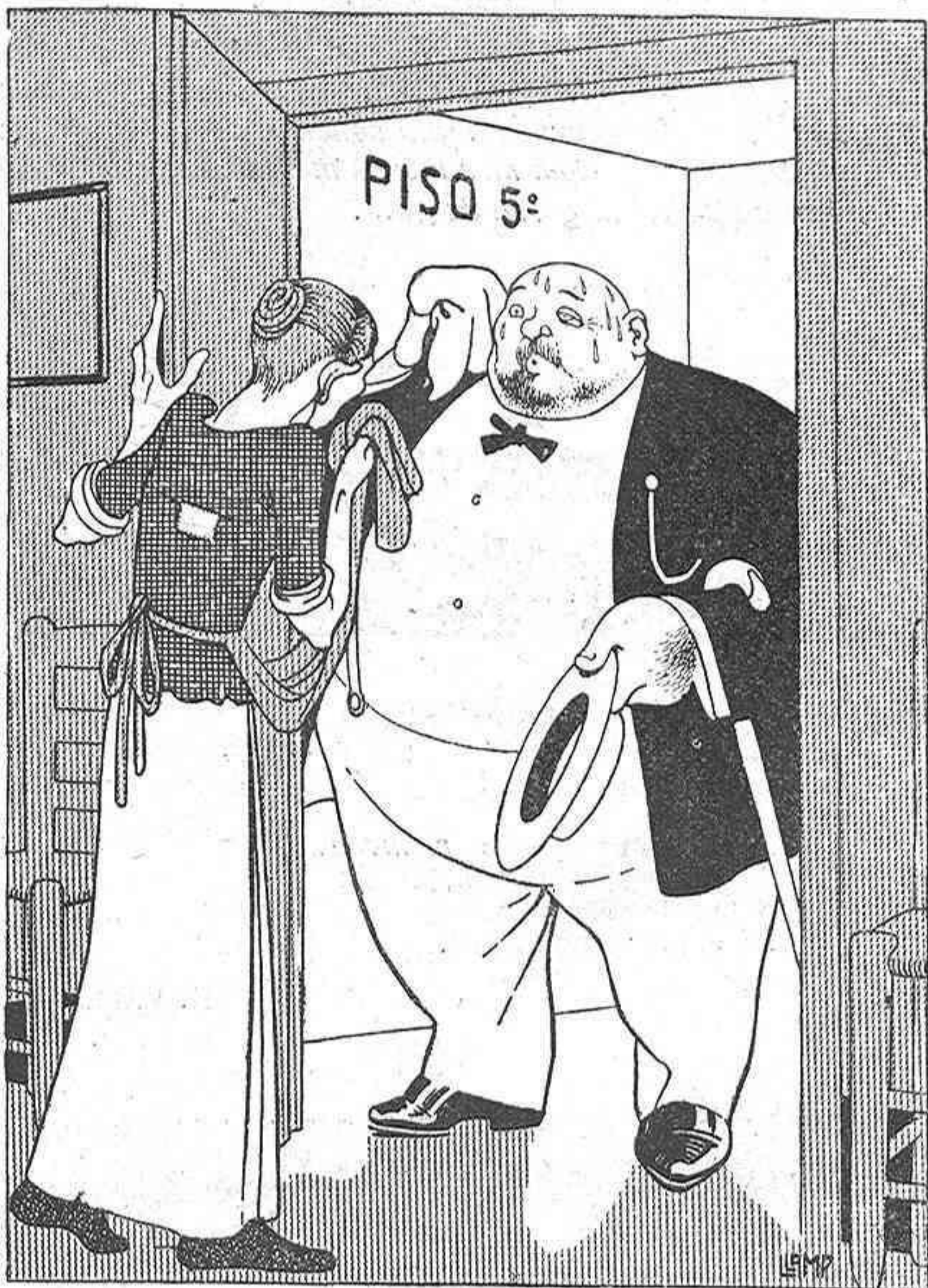
Un sant veuras en *primera*,
la *segona* es musical,
y la solució, lector,
es el nom d'un animal.

R. VALLS

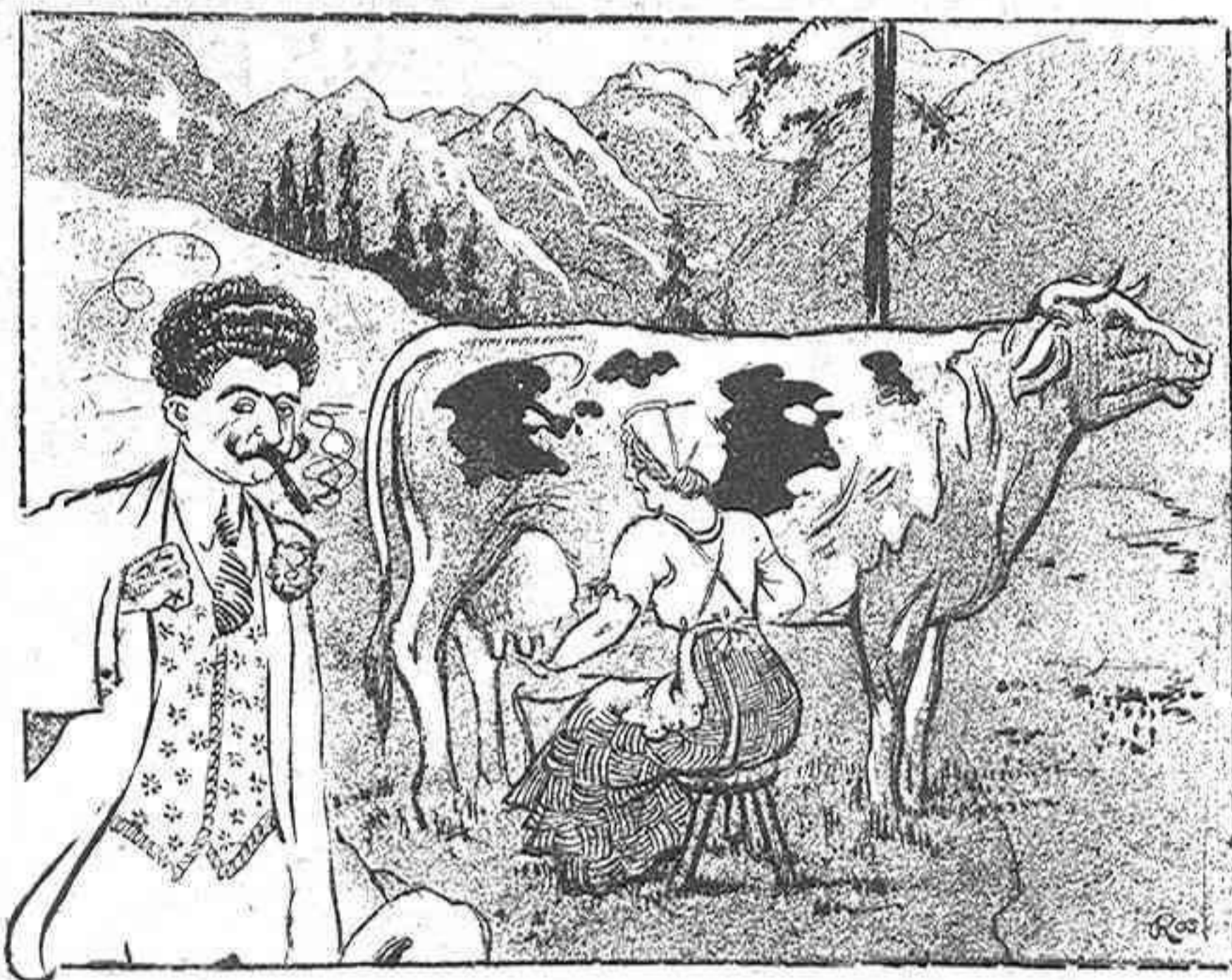
EL CHAUFFEUR Y EL DE LES BRIGADES

—Que n'hi ha pera molt, bon home?
—Per dos anys.

A LES PORTES DE LA MORT

—Còm segueix, avui?
 —Ai, molt mal, molt mal!... Ara mateix l'he tocat de les extremitats y'm sembla que ja comensa a estar fred...
 —Y d'estar fred ne diu estar mal?... Ditxós d'ell, dòna!...

DON EMILIANO, A SUISSA

—Ja són boniques, les vaques, però a l'Ajuntament de Barcelona n'hi ha una que dona més.

II

Total viuré ben segú fins que'l *dos* passi pel *hu*.

S. O.

III

Hu-dos-tres-quarta (meitat) un carrer de Barcelona; *tres-primer*a nom de dòna, *dos-tres-mitg* immensitat, *darrera* es un vegetal, nom d'home *segon-tercera*, els nens ho diuen *darrera-hu*, y un poble es el *total*.

A. B. (a) LO RECTOR DE VALLFOGONA

ANAGRAMES

I

—Mira, *tot* aquet vestit y porta'm el de *Total*.
 —¿Que potsê ha d'anà al Liceo?
 —No; vaig al ball ab en Pau.

MANEL B. FONTÁS

II

Fa el *tot* el fill de l'Enric a la Roseta d'Olot, però ella prefereix en *tot* perquè es més jove y més ric.

UN QUE LI AGRADEN LES FLORS

TARGETA

CARMEN BASTÉ DEY

SANS

Formar ab aquestes lletres, degudament combinades, el nom d'un poble català.

MACO

L'ESQUELLA
 DE LA TORRATXA

PERIODIC HUMORISTIC ILUSTRAT

Administració y Redacció:
 Llibreria Espanyola,
 Rambla del Mitg, núm. 20
 BARCELONA

Preus de suscripció:
 Fòra de Barcelona,
 cada trimestre:
 Espanya, 3 ptes. - Extranjer, 5

Número solt: 10 centims — Atrassats: 20

Antoni López, editor — Rambla del Mitg, núm. 20
 Imprempta LA CAMPANA y L'ESQUELLA, Oim, 8
 BARCELONA

Antoni López, editor, Rambla del Mitg, 20, Llibreria Espanyola, Barcelona. Correu: Apartat n.º 2

COLECCIÓN DIAMANTE (edición López)

TOMOS PUBLICADOS

<p>1. R. de Campoamor. Doloras, 1.ª serie.
2. — Doloras, 2.ª serie.
3. — Humoradas y cantares.
4. — Pequeños poemas, 1.ª serie
5. — Pequeños poemas, 2.ª serie
6. — Pequeños poemas, 3.ª serie
7. — Colón, poema.
8. — Drama Universal, poema, primer tomo.
9. — Drama Universal, poema, segundo tomo.
10. — El Licenciado Torralba.
11. — Poesías y Fábulas, 1.ª serie
12. — Poesías y Fábulas, 2.ª serie
13. E. Pérez Escrich. Fortuna.
14. A. Lasso de la Vega. Rayos de luz
15. F. Urrecha. Siguiendo al muerto
16. A. Pérez Nlewa. Los humildes.
17. S. Rueda. El gusano de luz.
18. S. Delgado. Lluvia menuda.
19. C. Frontaura. Gente de Madrid.
20. Miguel Melgosa. Un viaje á los infernos.
21. A. Sánchez Pérez. Botones de muestra.
22. J. M. Matheu. ¡Rataplán!
23. T. Guerrero. Gritos del alma.
24. Tomás Luceño. Romances y otros excesos.
25. L. Rufz Contreras. Palabras y plumas.
26. R. Sepúlveda. Sol y Sombra.
27. J. López Silva. Migajas.
28. F. Pí y Margall. Trabajos sueltos
29. E. Pardo Bazán. Arco iris, cuentos.
30. E. Rodríguez Solís. La mujer, el hombre y el amor.</p> | <p>31. M. Matoses (Corzuelo). ¡Aleluyas finas!
32. E. Pardo Bazán. Por la España pintoresca (viajes).
33. A. Flores. Doce españoles de brocha gorda.
34. José Estremera. Fábulas.
35. E. Pardo Bazán. Novelas cortas
36. E. Fernández Vaamonde. Cuentos amorosos.
37. E. Pardo Bazán. Hombres y mujeres de antaño.
38. J. de Burgos. Cuentos, cantares y chascarrillos.
39. E. Pardo Bazán. Vida contemporánea.
40. Jacinto Laballa. Novelas íntimas.
41. Fr.ª Sarasate de Mena. Cuentos vascongados.
42. F. Pí y Margall. Diálogos y artículos.
43. Charles de Bernard. La caza de los amantes.
44. Eugenio Sue. La Condesa de Lagarde.
45. R. Altamira. Novelitas y cuentos
46. J. López Valdemoro (El Conde de las Navas). La niña Araceli.
47. R. Soriano. Por esos mundos...
48. L. Taboada. Perfiles cómicos.
49. B. Pérez Galdós. La casa de Shakespeare.
50. J. Ortega Munilla. Fífina.
51. F. Salazar. Algo de todo.
52. Mariano de Cavla. Cuentos en guerrilla.
53. Felipe Pérez y González. Peccata minuta.</p> | <p>54. Francisco Alcántara. Córdoba.
55. Joaquín Dicenta. Cosas mías.
56. López Silva. De rompe y rasga.
57. Antonio Zozaya. Instantáneas.
58. J. Zahonero. Cuenteccillos al aire
59. L. Taboada. Colección de tipos.
60. Beaumarchais. El Barbero de Sevilla.
61. Angel R. Ohaves. Cuentos de varias épocas.
62. Alfonso Karr. Buscar tres pies al gato.
63. Francisco Pí y Arsuaga. El Cid Campeador.
64. Vital Aza. Pamplinas.
65. A. Peña y Goñi. Río revuelto.
66. E. Gómez Carrillo. Tristes idilios.
67. Nicolás Estévanez. Calandracas.
68. V. Blasco Ibáñez. A la sombra de la higuera.
69. A. Dumas, hijo. La Dama de las Camelias.
70. J. M. Bartrina. Versos y prosa.
71. F. Barado. En la brecha.
72. Luis Taboada. Notas alegres.
73. Xavier de Montepín. La señorita Tormenta.
74. A. Zozaya. De carne y hueso.
75. X. de Montepín. Muerto de amor
76. Conde León Tolstói. Venid á mí...
77. A. Calderón. A punta de pluma.
78. Enrique Murgar. Elena.
79. Luis Taboada. Siga la broma.
80. L. G. de Giner. La Samaritana.
81. Cyrano de Bergerac. Viaje á la luna.
82. E. Antonio Flores. ¡Huérfana!</p> | <p>83. Ivan Tourgueneff. Hamlet y Don Quijote.
84. A. Pestana (Cañel). Cuentos.
85. Angel Guerra. Al sol.
86. T. Dostolewsky. Alma infantil.
87. E. de Amicls. Aire y Luz.
88. L. García de Giner. Valentina.
89. E. de Amicls. Manchas de color.
90. Voltalre. Zadig y Micromegas.
91. M. Ugarte. Mujeres de Paris.
92. Obras menores de Cervantes.
93. J. Pérez Zúñiga. Chapuceras.
94. Voltalre. Cándido.
95. Goethe. Las amarguras del joven Werther.
96. J. Benavente. Teatro rápido.
97. Novelas picarescas. Lazarillo de Tormes y Rinconete y Cortadillo.
98. J. León Pagano. La balada de los sueños.
99. A. Guerra. Polvo del camino.
100. Camilo Castello Branco. María Moisés.
101. Graça Deledda. Cuentos de la Cerdeña.
102. Antología taurina.
103. Manuel Carretero. La espuma de Venus.
104. Federico Rahola. Los ingleses vistos por un latino.
105. Eça de Queiroz. La nodriza.
106. A. de Chamisso. Pedro Schlemihl ó el hombre que ha perdido su sombra.
107. M. Sarmiento. Así.
108. Felipe Trigo. A todo honor.
109. Manuel Ugarte. Los estudiantes de Paris.</p> |
|---|--|--|---|

Precio de cada tomo, 2 reales

PESSIGOLLES FINES

ANÈCDOTES SALADES Y ACUDITS PICANTS SOBRE LES DONES Y L'AMOR

PREU: DOS RALETS

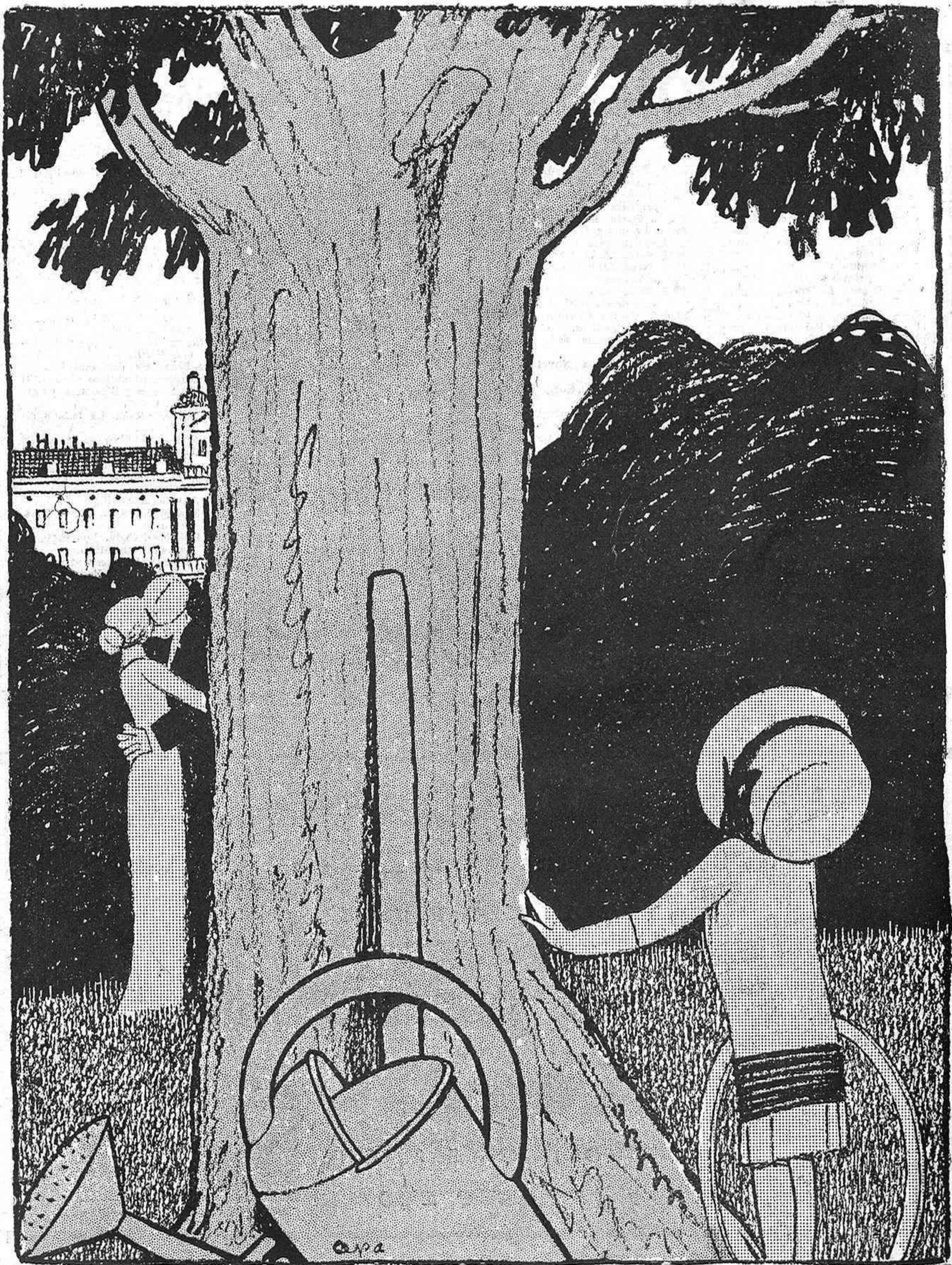
LA CIUDAD DE BARCELONA

Guía * LOP *

NOVÍSIMA EDICIÓN

PESETAS 2'50

NOTA. — Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliuranses del Giro Mútuu o be en sellos de franqueig al editor Antoni López, Rambla del Mitg, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem d'extravíos si no's remet, además, un ral pera certificar. Als corresponsals se'ls otorguen rebaixes.

L'ENFANT TERRIBLE

—Hela, hela, que no'n sabeu!..., que no's balla aixís, l'americana!...